

PUUVA loppuwebinaari I

**Tuloksia vähemmän
käytettyjen puulajien siemen-
ja taimituotannon
tutkimuksesta**

29.10.2024

Euroopan unionin
rahoittama
NextGenerationEU

Maa- ja metsätalousministeriö

9.00–9.15	Tilaisuuden avaus ja hankkeen esittely	Katri Himanen, Luke
9.15–9.30	Lehtikuusen ja tervalepän kukintojen paeltumisesta	Katri Himanen, Luke
9.30–9.55	Vähemmän käytettyjen puulajien siemen- ja käpytuholaiset	Tiina Ylioja, Luke
9.55–10.10	The effect of harvesting intensity on the genetic diversity of broadleaved seed crops	Jan-Peter George, Luke
10.10–10.25	Tervalepän taimien <i>Frankia</i> -ymppäys	Johanna Riikonen, Luke
10.25–10.35	Tauko	
10.35–10.50	Tammen paakkukoko- ja istutusajankohtakokeiden tuloksia	Jaana Luoranen, Luke
10.50–11.05	Turpeen korvaaminen vähemmän käytettyjen puulajien taimituotannossa	Juha Heiskanen, Luke
11.05–11.20	Taimierän koon vaikutus tuotantokustannuksiin	Karri Uotila, Luke
11.20–11.35	Sidosryhmäpuheenvuoro	Anne Immonen, Suomen metsätaimituottajat Ry
11.35–11.40	Rahoittajan puheenvuoro	Sanna Paanukoski, MMM
11.40–	Loppukeskustelu	

Puulajivalikoiman monipuolistaminen metsänhoidossa ilmastokestävyyden lisäämiseksi -hanke

- Maa- ja metsätalousministeriö järjesti 2021 avoimen metsätalouden kehittämisen- ja koulutushankkeiden haussa etsittiin hankkeita, jotka tukevat metsätalouden sopeutumista ilmastonmuutokseen ja ilmastonmuutokseen liittyvää riskienhallintaa sekä luonnon monimuotoisuutta turvaavia metsänhoidon ja -käsittelyn menetelmiä.
- Suomen kestävän kasvun ohjelman rahoitus tulee EU:n kertaluonteisesta elpymisvälineestä (Next Generation EU) ja erityisesti sen elpymis- ja palautumistukivälineestä (RRF).
- Hankkeen toteuttajina ovat Luonnonvarakeskus ja Suomen metsäkeskus.
- Hankkeen toteutusaika: 20.5.2022 – 15.11.2024.
- Hankkeen kokonaisbudjetti on 1,5 milj. €.
- Hanke koostuu viidestä toisiaan tukevasta työpaketista, joista kolme on Luken toteuttamia, yksi Metsäkeskuksen ja yksi yhdessä toteutettava.

Kuusen ennakoidaan kärsivän ilmastonmuutoksesta. Lisäämällä männyn ja rauduskoivun sekä vähemmän käytettyjen muiden puulajien, erityisesti lehtipuiden, osuutta metsänkasvatuksessa varaudutaan ilmastonmuutokseen ja lisätään metsien monimuotoisuutta. PUUVA-hanke kehittää ja jalkauttaa käytäntöön menetelmiä ja toimintatapoja, joiden avulla puulajistoa voidaan monipuolistaa metsänviljelyssä ja lisätä sekapuustoisuutta nuorissa metsissä.

PUUVAn yhteistyökumppanit

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK

Mellanä Plant Ab

Metsä Group

Siemen Forelia Oy

Tapio Palvelut Oy

Tornator Oyj

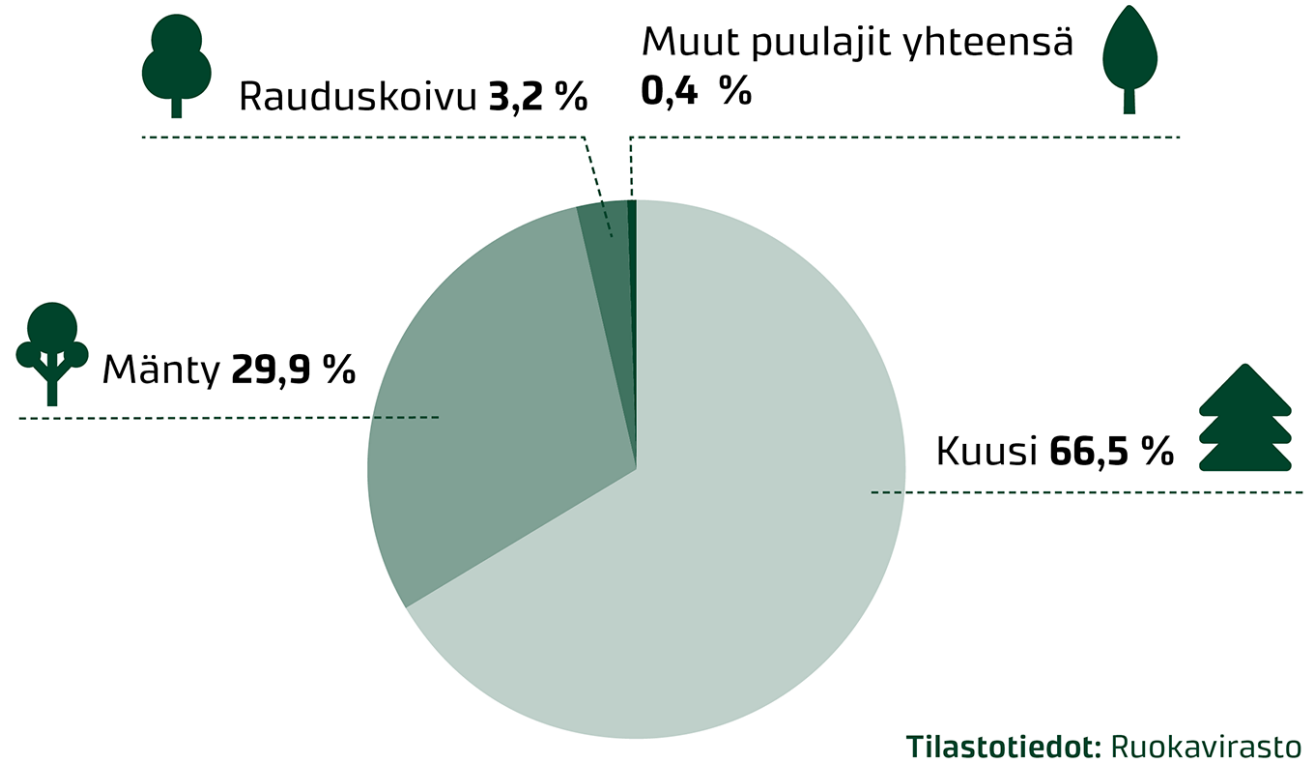
UPM Metsä

Lukuisat muut alan toimijat, tutkijat ja aihepiirin aktiivit

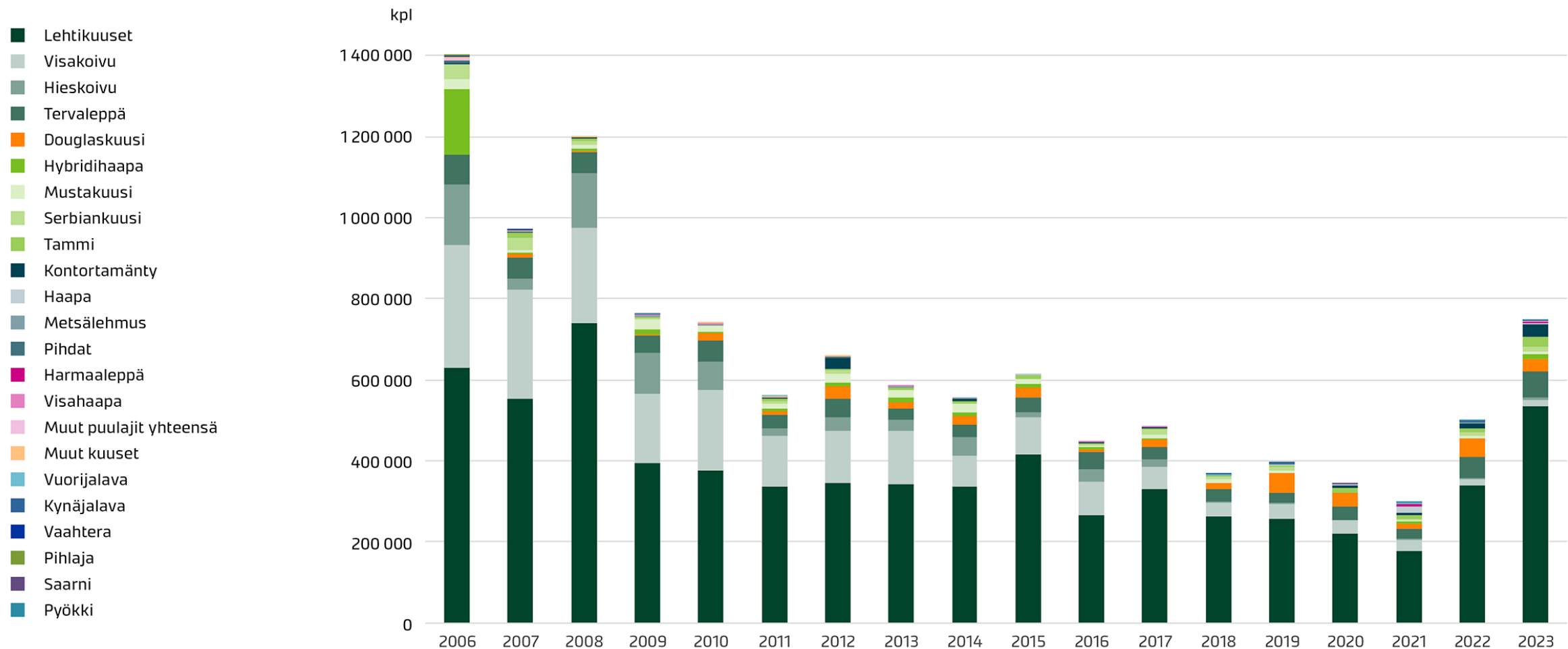

Puulajien osuudet istutukseen toimitetuista kotimaisista taimista vuosina 2006-2023 koko maassa

Tilastokaudella 2006-2023 istutukseen toimitettujen kotimaisten taimien vuotuinen kokonaismäärä on vaihdellut välillä 142-175 miljoonaa tainta.

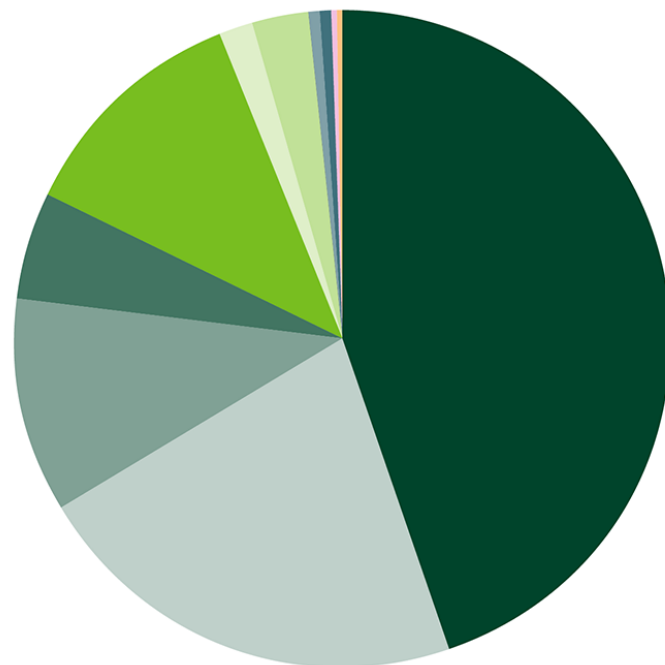
Istutukseen toimitetut muiden kuin pääpuulajien taimet

Muiden kuin pääpuulajien istutukseen toimitettujen taimien osuudet vuosina 2006 ja 2023

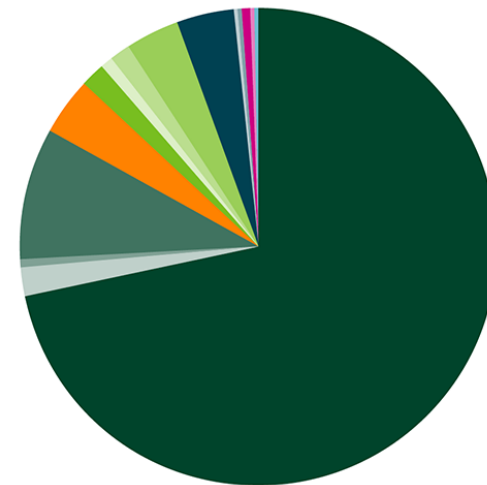
- Lehtikuuset
- Visakoivu
- Hieskoivu
- Tervaleppä
- Douglaskuusi
- Hybridihaapa
- Mustakuusi
- Serbiankuusi
- Tammi
- Kontortamänty
- Haapa
- Metsälehmus
- Pihdat
- Harmaaleppä
- Visahaapa
- Muut puulajit yhteensä
- Muut kuuset
- Vuorijalava
- Kynäjalava
- Vaahtera
- Pihlaja
- Saarni
- Pyökki

2006

Vuonna 2006 muiden kuin pääpuulajien taimia
toimitettiin istutettaviksi **1,4 milj. kpl**

2023

Vuonna 2023 muiden kuin pääpuulajien taimia
toimitettiin istutettaviksi **0,75 milj. kpl**

Lehto 3%

Lehtomainen 24%

Tuore 50%

Kuivahko 20%

Kuiva 3%

Karukko 1%

Menetyksiä
monimuotoisuudessa

KUUSI

Tuotostappio- ja
metsätuhoriskit

Rauduskoivu

Mänty

Hieskoivu

Tervaleppä

Tammi

Muut jalot lehtipuut

Hybridihaapa

Siperianlehtikuusi

Douglaskuusi

Kontortamänty

Kuusen suosimisen strategia

- Metsiköiden perustaminen varmaa, alkuvaiheen kasvu nykyilmastossa hyvä
- Tuhojen ja kasvutappioiden riski varttuneissa puustoissa

Puulajikirjon monipuolistamisen strategia

- Perustamisvaiheen riskejä ja lisäkuluja. Alkuun mahdollisesti kasvutappioita
- Kasvun takaaminen pitkällä aikavälillä
- Monimuotoisuushyödyt

**Raaka-aineen
kysyntä ja käyttö**

**Raaka-aineen
saatavuus**

**Metsänviljelyaineiston
saatavuus ja hinta**

**Muita viljelyyn
vaikuttavia tekijöitä:**

- Hirvieläintuhot
- Viljelyvarmuus
- Luontoarvot

Viljelyn määrä

Puulajivalikoiman monipuolistaminen metsänhoidossa ilmastokestävyyden lisäämiseksi

PUUVA

ESITTELY

AJANKOHTAISTA

PROJEKTIRYHMÄ LUKUSSA

JULKAISUT

Hankkeessa kehitetään menetelmiä ja toimintatapoja, joiden avulla puulajistoa voidaan monipuolistaa metsänviljelyssä sekä viljelyssä nuorissa metsissä erityisesti sekapuustoisuuden avulla. Lisäksi projektiin kuuluu koulutusta ja viestintää puulajivalikoiman monipuolistamisen tarpeesta ja kehitetyistä menetelmistä.

Kuusen ennakoitua karsivan yleisistä puulajeistamme voimakkaimmin ilmastonmuutoksesta, minkä vuoksi sen hallitseva asema metsänviljelyssä ja -kasvatuksessa on riskialtista. Lisäämällä muiden puulajien, erityisesti lehtipuiden, osuutta varaudutaan paitsi ilmastonmuutokseen, myös parannetaan metsien monimuotoisuutta.

Menetelmäkehitys koskee erityisesti rauduskoivun, tervalepän, tammien ja lehtikuusen sekä luontaisen lehtipuusekoituksen hyödyntämistä.

Hankkeen toteuttajina ovat Luonnonvarakeskus ja Suomen Metsäkeskus.

Tietokortit

→ Arkangelinlehtikuusen ja tervalepän kukintojen paleltumisherkyys

→ Siemen- ja käpyhyönteisten esiintyminen tammella, arkangelinlehtikuusella ja douglaskuusella

→ Turvetta korvaavien kasvualustojen testaaminen vähemmän käytettyjen puulajien taimituotannossa

→ Douglaskuusen ja lehtikuusen taimien istutuksen onnistuminen

Videoaineistoa

➤ Terhosta taimeksi (YouTube)

➤ Sekametsän perustaminen (YouTube)

➤ Puulajivalinta (YouTube)

Kesto
1.5.2022–30.11.2024

Rahoittaja
Maa- ja metsätalousministeriö

Vastuuhenkilöt

Katri Himanen
0400 123270
katri.himanen@luke.fi

Jari Miina
Erikoistutkija
+358295323100
jari.miina@luke.fi

Katso kaikki jäsenet →

Yhteistyössä

Euroopan unionin
rahoittama
NextGenerationEU

Maa- ja metsätalousministeriö

luke.fi/fi/projektit/puuva

Tietokortit

→ Arkangelinlehtikuusen ja tervalepän kukintojen paleltumisherkyys

→ Siemen- ja käpyhyönteisten esiintyminen tammella, arkangelinlehtikuusella ja douglaskuusella

→ Turvetta korvaavien kasvualustojen testaaminen vähemmän käytettyjen puulajien taimituotannossa

→ Douglaskuusen ja lehtikuusen taimien istutuksen onnistuminen

Videoaineistoa

➤ Terhosta taimeksi (YouTube)

➤ Sekametsän perustaminen (YouTube)

➤ Puulajivalinta (YouTube)